

Príloha k pracovnej príručke na formačné stretnutia 2011-2012.

Ak pri príprave na stretnutia a pri samotných stretnutiach zistíte nejaké chyby alebo niečomu nebudete rozumieť, tak mi napíšte na email kontakt:

jozefheske@stonline.sk. Ja sa Vám ozvem a dám vysvetlenie.

Vďaka za pochopenie a spoluprácu.

O. Jozef Heske. Moderátor diakonie KOČ.

III. stretnutie

Sv. Stanislav - biskup a mučeník. Životopis.

Sv. Stanislav sa narodil okolo roku 1030 pravdepodobne v dedinke Szczepanow neďaleko Krakova, preto sa v literatúre zvykne uvádzať aj ako Szczepanowski. Svoje vzdelanie nadobúdaval štúdiom v Hnezdne, v belgickom Liege a pravdepodobne aj v Paríži. Po návrate domov bol menovaný za kanonika krakovskej katedrály. Pre jeho výnimočné schopnosti ho v roku 1072 pápež Alexander II. ustanovil za krakovského biskupa. Stanislav tvrdo pracoval na dokončení a prehĺbení christianizácie poľského ľudu a mnoho síl venoval aj obnove duchovenstva podľa dobových reformných snáh. Vo svojom úrade sa sv. Stanislav stal echom hlasu volajúceho na púšti – za jeho postoje ho ľud spontánne pomenoval “poľským Jánom Krstiteľom”. Bol totiž jedným z kňazov, ktorí mali svojich veriacich tak radi, že ich vedeli aj pokarhať pre ich vlastné dobro.

V období jeho pôsobenia vládol v Poľsku kráľ Boleslav II. Tento panovník nevedel príkladný život, nespravodlivo a hrubo sa správal ku svojim poddaným, neoprávnene zasahoval do správy Cirkvi. A na dôvažok si chcel vziať bratovu manželku. Biskupovi Stanislavovi záležalo viac na záchrane ľudskej duše ako na osobných výhodách, a preto keď videl, čo kráľ koná, neváhal vystúpiť proti jeho previneniu a smelo ho viackrát pokarhal.

Kráľ Boleslav sa však neprestajne dopúšťal mnohých zločinov a po víťazstve v Rusku ich ešte sebavedome zväčšoval. Neohrozený biskup, povestný svätým životom, ho napokon vylúčil z Cirkvi, ba zakázal mu i vstup do chrámu. Kráľ toto rozhodnutie podráždilo natoľko, že sa rozhodol pripraviť vzburu a Stanislavovu smrť.

Jedenásteho apríla 1079 prišiel Boleslav II. so svojimi vojakmi ku kaplnke sv. Michala v Krakove, kde mal svätec slúžiť omšu. Stanislav bol však u ľudu obľúbený a ani vojaci sa neodvážili naňho vzťahnúť ruku. Sám kráľ sa preto rozzúrene vrhol na biskupa a rozťal mu hlavu na dvoje. Bol dokonca taký surový, že dal príkaz, aby telo sv. Stanislava rozsekali a rozhádzali zveri. Časť jeho pozostatkov pochovali priamo na cintoríne pri kostolíku, neskôr ich preniesli do katedrálneho chrámu, kde im ľudia vo veľkom počte preukazovali úctu. Samotného kráľa šľachta zakrátko prinútila opustiť krajinu. Zomrel ako kajúcnik v zabudnutom korutánskom kláštore.

Stanislava svätorečil v roku 1253 pápež Inocent IV. Dodnes je jeho úcta rozšírená medzi poľským ľudom – celý národ si ho vyvolil za svojho patróna. V

Poľsku mu bolo v priebehu histórie zasvätených vyše 160 kostolov, za hranicami krajiny ďalších temer 300.

V roku 1979 sa v Krakove konali veľkolepé oslavy 900. výročia jeho smrti. Na ich prípravách sa podieľal aj nástupca sv. Stanislava na biskupskom stolci Karol Wojtyła, vtedy už pápež Ján Pavol II.

V našom živote je veľa chvíľ a situácií, kedy musíme s nebojnosťou a odvahou zaujať správny postoj k ťažkostiam. Aby sme však vedeli zostať odvážni ako svätý Stanislav, mal by byť náš každodenný život rovnako príkladný a bezúhonný...

Sv. Stanislav je pre členov Kruciáty oslobodenia človeka vzorom odvahy pri vydávaní svedectva o objektívnych a najvyšších morálnych hodnotách aj za cenu obetovania života.

Zdroj: www.kruciata.sk

IV. stretnutie

Sv. Maximilián Mária Kolbe. Životopis.

Narodil sa 8. januára 1894 v Zdunskej Woli v Poľsku, v chudobnej rodine tkáča. Pre ťažké materiálne podmienky sa jeho rodina pri hľadaní práce dvakrát sťahovala, aby sa nakoniec usadila v Pabianiciach. V prvej etape života Rajmunda - také meno dostal pri sv. krste - nič nehovorilo o jeho veľkosti. Neodlišoval sa príliš od svojich rovesníkov, azda iba tým, že bol vždy pripravený pomôcť druhým. Ako chlapec nevedel pochopiť, čo on, syn jednoduchého tkáča, môže robiť v budúcnosti, aké sú jeho perspektívy v tých ťažkých časoch. Preto, ako sám píše: „Prosil som Matku Božiu, aby mi povedala, čo so mnou bude...“. Už ako chlapec dostal odpoveď na svoje otázky. Božia Matka sa mu zjavila s dvoma korunami v rukách - jedna bola biela a druhá červená. „Spýtala sa ma, či chcem tie koruny; biela mala znamenať, že vytrvám v čistote a červená, že budem mučeníkom. Odpovedal som, že chcem obe.“ Ďalší život Svätého bol konkrétnym realizovaním tejto voľby. Ale o voľbe jeho životnej cesty a dôslednom kráčaní ku svätosti rozhodlo nielen toto videnie Matky Božej, ale predovšetkým atmosféra rodičovského domu, v ktorom náš Svätý vyrastal. Rodina Kolbeovcov sa vyznačovala vysokou duchovnou kultúrou, hoci viedla veľmi skromný život. V ich dome bol oltárik so soškou Panny Márie, pred ktorým vždy horela olejová lampa a pri ktorom sa stretala celá rodina na každodennú modlitbu. Rodičia vedeli, že najlepším vychovávateľom ich detí je Boh, a preto Mu zverili svojich synov. Príklad Otca - človeka silnej viery, človeka srdečného, oddaného svojej rodine i vlasti, pre slobodu, ktorej neskôr obetoval i svoj život; ako i príklad matky, ženy hlbokej viery a modlitby, ktorá bola vždy ochotná slúžiť ľuďom, sa pričínili o to, že Rajmund sa ako trinásťročný chlapec rozhodol vstúpiť do rehole. Najprv absolvoval Malý Seminár Františkánov-Minoritov vo Lvove a v roku 1910 oficiálne vstúpil do tejto rehole a začal noviciát. Vtedy si taktiež zvolil rehoľné meno Maximilián. Sv. František i rodičia sú pre neho príkladom toho, ako treba

žiť, aby sa človek priblížil k Bohu, k ľuďom a ľudí priviedol k Bohu. Jeho cesta ku svätosti má akoby štyri etapy, na ktorých sa snaží naplniť svoje povolanie. Počas teologických štúdií v Ríme, kam ho poslali rehoľní predstavení, nadobúda presvedčenie, že iba s pomocou Nepoškrvnenej je možné uchrániť ľudí od zatratenia. Jeho životné motto bolo: „Obnoviť a všetko dobre konať v Kristovi skrze Nepoškrvenú“. Pochopil, že je potrebné bojovať nielen pomocou zbraní o vonkajšiu slobodu, ale že dôležitejším bojom je vnútorný boj o slobodu duše človeka od vplyvov satana. S týmto cieľom zakladá Rytierstvo Nepoškrvnenej. Uvedomuje si však, že keď chce získať celý svet pre Nepoškrvenú, musí začať od seba: „Musím byť svätým, čo najväčším svätým“ - opakoval a vždy viac žiadal od seba ako od iných. Veľmi zaujímavé sú „Pravidlá života“, ktoré si zostavil a neskôr k nim dopísal: „Čítať každý mesiac“: „ - Musíš byť čo najväčším svätým. - Čo najväčšia Božia sláva skrze spásu a čo najdokonalejšie posvätenie seba a všetkých čo sú a budú, skrze Nepoškrvenú. - Vopred vylúč dobrovoľný smrteľný alebo všedný hriech. Pre minulosť buď pokojný. Vrúcnosťou vynahraď stratený čas. - Nezanedbám: a) žiadne zadost'učinenie za zlo (jeho zničenie) a b) žiadne dobro, ktoré by som mohol urobiť, zväčšiť alebo akýmkoľvek spôsobom sa oň pričiniť. - Poslušnosť je tvojím pravidlom. - Vôľa Božia skrze Nepoškrvenú. Nástroj. - Rob, čo robíš; všetko ostatné, dobré či zlé, si nevšímaj. - Konanie nech je vždy pokojné, plné lásky. - Zachovaj poriadok a poriadok zachová teba. - Príprava, skutok, následok. - Vždy pamätaj, že si vecou a úplným, bezpodmienečným, bezhraničným a neodvolateľným majetkom Nepoškrvnenej.“ Vďaka takýmto konkrétnym predsavzatiám sa nestal iba človekom vonkajšieho činu, ale bol si vedomý, že ak chce dosiahnuť svoj životný cieľ, dôležitejšia je neviditeľná vnútorná práca, ktorá náš život a naše skutky premiestňuje do blízkosti pôsobenia Božej milosti. „Musíme smerovať k tomu, aby sme Pána Ježiša milovali tak, ako Ho Ona milovala. To je vrchol lásky a k tomuto vrcholu máme smerovať. Musíme získať celý svet pre túto lásku a nasmerovať ho k podmaneniu si tohto vrcholu. To je program našej práce a náš ideál...“ Po návrate do vlasti začína o. Maximilián pracovať ako profesor filozofie a dejín Cirkvi vo Františkánskom seminári v Krakove. Zároveň začína energicky pracovať na rozvoji Rytierstva Nepoškrvnenej. Získava čoraz viac nových členov a veľmi rýchlo musí skonštatovať, že so všetkými nemôže udržovať stály kontakt, či ku každému členovi sa dostať. Nikdy pri tom nezabúda na to najdôležitejšie: modlitbu a pokánie. Sám so svojimi bratmi, ktorých ma vo svojom niepokalanovskom kláštore vyše sedemsto, žije veľmi chudobne, no prostriedky na apoštolát majú tie najmodernejšie. Otec Maximilián pracuje v duchu, ktorý je o 40 rokov na II. Vatikánskom Koncile prijatý za ducha reformy Cirkvi. V roku 1927 zakladá Niepokalanów v Poľsku. Keď vidí požehnané ovocie jeho pôsobenia, chce, aby takéto mariánske strediská vznikli po celom svete. Najprv sa rozhodne odísť na Ďaleký Východ. Provinciál o. Korneli Czupryk v odpovedi na jeho žiadosť mu kladie tri otázky: či ovláda jazyk miestnych ľudí, či má peniaze a či má zázemie na týchto územiach. Odpovede otca Kolbeho sú negatívne, no trvá na svojej žiadosti. Nakoniec vo februári 1930 spolu so štyrmi bratmi cez Lurdy a Lisieux odchádza do Japonska. Jeho nadšenie a viera v

Božiu Prozreteľnosť sa pričínili o to, že je nazývaný „Šialencom Nepoškvrnenej“. Tento titul si plne zaslúžil. On ako človek chorý na tuberkulózu, s polovicou pľúc, človek so slabým zrakom i hlasom, ktorému lekári odporúčajú stále liečenie, v službe Nepoškvrnenej akoby necítil ani utrpenie ani únavu. To skutočné utrpenie sa iba blíži.

Je rok 1939. Otec Kolbe je už od roku 1936 znovu v Poľsku ako gvardián kláštora v Niepokalanowe. V septembri sa začína II. svetová vojna. Po obsadení Poľska Nemcami si okupanti zapisujú niepokalanovský kláštor na zoznam osobitne nebezpečných miest. Niepokalanów musí prerušiť svoju apoštolskú prácu a o. Maximilián je spolu s 30 bratmi 19. septembra 1939 zatknutý a do 8. decembra toho istého roku ho väznia v rozličných koncentračných tábora. Domov sa vracia v deň sviatku Nepoškvrneneho Počatia Panny Márie. No zo slobody sa neteší dlho. 17. februára 1941 je znovu zatknutý. Najprv sa nachádza vo väzení vo Varšave a koncom mája 1941 ho prevezú do koncentračného tábora v Osvienčime. Odvtedy prestáva pre svet existovať o. Maximilián a začína existovať číslo 16 670. V koncentračnom tábore nie je dlho - do augusta 1941. Ako pomstu za útek väzňa Nemci vyberajú rukojemníkov, ktorí majú zomrieť hladom. Medzi tými, ktorých vybrali na smrť, je i otec rodiny Franciszek Gajowniczek, ktorý nevydrží tento psychický tlak a prosí o zľutovanie, aby sa ešte mohol vrátiť k svojej rodine. Vtedy sa stáva čosi, čo je pre všetkých nepochopiteľné. Zo skupiny šťastlivcov, ktorá si môže ešte trochu požiť, vystupuje väzeň číslo 16 670 a žiada, aby mohol ísť na smrť namiesto toho človeka. V tomto pekle na zemi, kde sa každý snažil za každú cenu zachrániť si holý život, to bola nepochopiteľná vec. Väzeň na otázku veliteľa „Kto si?“ hrdo odpovedá: „Som katolícky kňaz“. Jeho návrh je prijatý. Ide na smrť hladom za otca rodiny. Zomrel 14. 8. 1941, v predvečer sviatku Nanebovzatia Panny Márie. Jeho telo bolo spálené v krematóriu koncentračného tábora a popol rozsypaný po okolitých poliach ako hnojivo. Ale pre svet sa znovu narodil o. Maximilián Kolbe, teraz ako svätý. Najkrajším plodom života sv. Maximiliána je svätosť - jediný a pravý cieľ života ľudského jedinca. Svätosť, ktorá je výzvou pre každého z nás a najväčším pokladom, aký môžeme získať. Nik z nás však nežije sám. Žijeme v ľudskej rodine, a preto život každého človeka zanecháva v tejto rodine istú stopu, ktorá je z jednej strany ovocím nášho života pre našich bratov a sestry a z druhej strany je testamentom pre tých, ktorí zostávajú. Taký plod nám nechal i sv. Maximilián Kolbe a je ním Rytierstvo Nepoškvrnenej. Otec Maximilián dosiahol svoju svätosť vďaka tomu, že sa úplne zveril do rúk Nepoškvrnenej. Sám svojím životom ukázal, že to síce možno nie je jediná, ale určite správna a istá cesta k svätosti - k spáse seba a k pomoci v dosiahnutí spásy iných, najmä tých, ktorí sú ďaleko od Boha a Cirkvi. Chcel sa podeliť o dobro, ktoré dostal od Boha s tými, ktorí hľadajú k Nemu cestu.

Zdroj: www.kruciata.sk

VI. stretnutie

Kňaz Jerzy Popieluszko. Životopis.

Otec Jerzy Popieluszko sa narodil v dedinke Okopy v severovýchodnom Poľsku v roku 1947. Jeho viera bola už od útleho veku veľmi silná. Počas vojenskej služby ho údajne veliteľ prichytil s ružencom v ruke. Prikázal mu hodiť ho na zem a pošliapať. Popieluszko to však odmietol, za čo následne skončil vo väzení. V tejto súvislosti napísal biskupovi Kraszewskému: „*Aké sladké je trpieť pre Krista*“. Po kňazskej vysviacke ho pre zlý zdravotný stav neustanovili na faru, ale začal pôsobiť ako duchovný v nemocnici.

Popieluszko ako kaplán hnutia *Solidarność* organizoval v osemdesiatych rokoch minulého storočia tajné sväté omše, modlitbové stretnutia a púte do Čenstochovej. Verný im zostal aj po zavedení stanného práva v decembri 1981. Navštevoval odsúdených, organizoval materiálnu pomoc pre prepustených z práce. Apeloval na slobodu a spravodlivosť. Mladý kňaz chválil odvahu tých, ktorí sa nedali zlomiť politickou situáciou a ako povedal: „*Človek, ktorý vydáva svedectvo pravdy, ktorá pochádza od Boha, je slobodným človekom, a to aj v podmienkach vnútorného obmedzenia*“.

Známa je aj príhoda, keď si raz otec Popieluszko všimol, že istý robotník má deravé topánky, vtedy si vyzul svoje vlastné a vymenil si ich s robotníkom. Za kňazom prichádzali v tom čase davy ľudí z celého Poľska, aby hľadali odvahu a silu, o ktorú ich tvrdý socialistický režim obral. V roku 1983 však poľského kňaza obvinili z protištátnej činnosti a 13-krát ho predvolali na výsluch. Je piatok večer roku 1984. Mladý kňaz odmietol pozvanie svojich priateľov v Bydgoszczi, kam bol pozvaný na modlitebné stretnutie. Otec Popieluszko sa musí urýchlene vrátiť do Varšavy, kam ho vezie jeho šofér. Pred sebou má viac ako 250 km cesty. Po tridsiatich kilometroch ich cestu zablokujú tri policajné autá. Neznámi muži prikážu obom - vodičovi ako aj otcovi Popieluszkovi - vystúpiť z auta. Vodič skončí v putách a nastupuje do policajného vozidla. Otec Popieluszko končí po tupom údere do hlavy na zemi. Muži v uniformách ho zviažu a naložia ho do kufra. Počas cesty na neznáme miesto spútaný šofér vyskočí z auta, - policajti pokračujú v ceste, nečakajú, že by takýto pád mohol niekto prežiť. Waldemar Chrostowski však prežil a takto mohol podať svedectvo o posledných hodinách života otca Popieluszka. Únoscovia zastavujú auto až pri vodnej nádrži na Visle neďaleko Włocławka. Kňaza bijú a nakoniec ho zviazaného hádžu do vodnej nádrže.

Správa o tejto udalosti sa rozšírila nielen do celého Poľska, ale aj do celého sveta. Veriaci sa deň-noc modlili za milovaného kňaza. Pod tlakom verejnej mienky sa vláda musela priznať, že vrahmi boli pracovníci ministerstva vnútra, ktoré malo na starosti cirkevných predstaviteľov.

Pohrebu pátra Popieluszka sa 3. novembra 1984 zúčastnilo viac ako pol milióna ľudí, vrátane Lecha Walesu. V tom istom roku celé Poľsko zdržiavalo dych - konal sa súdny proces s vrahmi kňaza. Po prvý raz v socialistickom štáte mali byť príslušníci tajnej polície odsúdení. Veliteľ skupiny únoscov Grzegorz Piotrowski a jeho bezprostredný nadriadený plukovník Adam Pietruszka dostali trest 25 rokov väzenia.

Ľudia po tejto udalosti pochovali strach. Otec Popieluszko síce skončil svoju

pozemskú púť, no jeho celoživotná misia pokračovala aj naďalej. V ľuďoch, vo veriacich, ktorí si vďaka jeho pôsobeniu uvedomili, že sloboda v mene evanjelia je právom, o ktorého ich nesmie nikto obráť. Pri hrobke otca Popieluszka sa v roku 1987 modlil aj Ján Pavol II. za udelenie titulu „*služobník Boží*“. O desať rokov nato sa začal proces Popieluszkovho blahorečenia. Tento proces ešte nebol ukončený.

Na mieste mučeníckej smrti otca Jerzyho dnes stojí kríž. V miestach jeho poslednej ceste z Bydgoszcze do Varšavy sa organizujú štafetové behy a sympóziá. Odhaduje sa, že v rokoch 1985 až 2005 navštívilo jeho hrob približne 15 miliónov ľudí. Existujú dôkazy aj o tom, že modlitba pri jeho hrobe sa stala pre mnohých ľudí zdrojom obrátenia a duchovnej premeny. Pre ľudí a kňazov sa otec Popieluszko stal vzorom neochvejnej dôvery v Boha a plnej obetavosti ako najistejšej cesty k osobnej slobode, pokoju a šťastiu.

Pri svojej poslednej modlitbe bolestného ruženca otec Jerzy Popieluszko povedal: „*Ak chceme v dobrom zvíťaziť nad zlom a zachovať ľudskú dôstojnosť, nemôžeme bojovať násilím. Veď aj Svätý Otec povedal, že národ sa nemôže rozvíjať, ak je zbavený slobody. A žiadna vláda dlho nevydrží, ak je postavená na násilí a diktáte. Kto nedokázal zvíťaziť rozumom a srdcom, snaží sa zvíťaziť diktátom. Najťažšie boje v dejinách ľudstva, to sú boje, ktoré sa odohrávajú v ľudskej mysli. Najponížujúcejšie a najkratšie boje sú vojny, v ktorých sa uplatňuje násilie.*“

Zdroj: http://storico.radiovaticana.org/slo/storico/2009-10/327365_jerzy_popieluszko_symbol_polskej_odvahy_v_boji_za_pravdu.html

VII. stretnutie

Boží služobník F. Blachnicki – nemohúcnosť

Knihu **POHLADY VO SVETLE MILOSTI** od F. Blachnického je možné si objednať na adrese Centrum HSŽ. Slávičia 14. 08001 Prešov.